

Proces-Verbal
al ședinței audierilor publice
privind proiectul bugetului raional Cahul pentru anul 2026
din 26 noiembrie 2025

Prezenți la ședință:

- Groza Pavel, președintele raionului Cahul
- Pîslari Nikon, Vicepreședintele raionului Cahul;
- Seredenco Tatiana, Vicepreședinta raionului Cahul;
- Prepeliță Cornelia, Secretara Consiliului Raional Cahul;
- Colaboratorii Direcției Generale Finanțe, reprezentanții Direcției Generale Învățământ, direcțiilor și secțiilor din subordine a Consiliului Raional Cahul;
- Directori și contabili ai instituțiilor de învățământ;
- Consilieri raionali, reprezentant al CRP Cahul.

Lista participanților se anexează.

Ședința a fost prezidată de către Pavel Groza, președintele raionului Cahul;

Moderator:

- Seredenco Tatiana, Vicepreședinta raionului Cahul;

Raportor:

- Smeșnoi Valentina, Șefa adjunctă direcție generală, Șefa direcție în cadrul direcției generale finanțe;

Obiectivele de bază ale ședinței:

1. Prezentarea informației privind proiectul bugetului raional Cahul pentru anul 2026;
2. Propuneri referitoare la proiectul bugetului raional pentru anul 2026.

I. Deschiderea ședinței. Cuvânt de introducere:

Domnul Pavel Groza, președintele raionului Cahul, a rostit mesajul de bun venit, subliniind importanța proiectului de buget pentru anul 2026 pentru raionul Cahul și exprimând speranța că ședința va fi una productivă, în interesul întregii comunități. De asemenea, a anunțat că Regulamentul privind desfășurarea audierilor publice va fi prezentat de către Tatiana Seredenco, vicepreședinta raionului Cahul.

II. Particularități generale privind elaborarea proiectului bugetului Consiliului raional Cahul pe anul 2026.

III. Cuvântul i-a fost oferit dnei Tatiana Seredenco, vicepreședinta raionului Cahul, care a participat la audierile publice privind proiectul bugetului raional pentru anul 2026 în calitate de moderator. Aceasta a prezentat Regulamentul de desfășurare a audierilor publice privind aprobarea bugetului pentru anul 2026, menționând că scopul acestor audieri este, ca funcționarii publici și aleșii locali să asculte și să cunoască opiniile cetățenilor, totodată a adus la

cunoștință că audierile publice reprezintă un instrument democratic de realizare a autonomiei locale și sunt organizate în conformitate cu Legea nr. 239 din 13.11.2008 privind transparența în procesul decizional. În cadrul audierilor publice nu se adoptă decizii. De asemenea, moderatoarea a prezentat ordinea și durata acordată fiecărui vorbitor și a prezentat publicului persoana responsabilă de prezentare.

IV. Particularități elaborării proiectului bugetului Consiliului raional Cahul pe anul 2026 la partea de „Venituri” și „Cheltuieli”

Cuvântul a fost oferit Dnei Valentina Smeșnoi, șefă adjunctă a Direcției Generale, șefă a direcției din cadrul Direcției Generale Finanțe, pentru a prezenta proiectul bugetului Consiliului Raional Cahul pentru anul 2026. În cadrul intervenției sale, a explicat ce reprezintă bugetul și care sunt principiile bugetare care stau la baza elaborării și gestionării acestuia.

La compartimentul “Venituri” s-a menționat despre următoarele aspecte:

- Structura bugetului raional pe anul 2026 (venituri - 460648,4 mii de lei, excedent - 882,0 mii de lei și cheltuieli 459766,4 mii de lei) ;
- Componenta veniturilor bugetului raional Cahul (transferuri de la bugetul de stat – 415426,4 mii de lei (90,18 %) defalcări – 39542,9 mii de lei (8,59 %), venituri colectate – 5395,0 mii de lei (1,17%)1 venituri proprii - 284,1 mii de lei (0,06%));
- Structura transferurilor primite de la bugetul de stat – 415426,4 mii de lei;
- Destinația transferurilor de la bugetul de stat (învățământ general-342892,2 mii de lei; infrastructura drumurilor – 28042,6 mii de lei; școala sportivă-5409,0 mii de lei; asistența socială 3216,3 mii de lei).
- La compartimentul „Cheltuieli” au fost discutate următoarele particularități:
- Evoluția cheltuielilor bugetului raional Cahul pe anii 2024-2026;
- Cheltuielile bugetului raional Cahul conform clasificăției funcționale – 459766,4 mii de lei
- Structura cheltuielilor bugetului raional pe anul 2026 la compartimentul ”Servicii de stat cu destinație generală” – 28503,3 mii de lei;
- Apărarea națională (Centru militar) – 1074,1 mii de lei;
- Servicii în domeniul economiei – 34461,6 mii de lei;
- Gospodăria de locuințe si gospodăria serviciilor comunale – 2000,0 mii de lei;
- Ocrotirea sănătății – 3850,0 mii de lei;
- Cultura, sport, tineret, culte și odihnă – 19847,8 mii de lei;
- Particularități la compartimentul Învățământ 366807,9 mii de lei;
- Protecția socială a unor categorii de cetățeni – 3216,3 mii de lei.

Cuvântul i-a fost oferit dnei Violina Mîțăblîndă, șefă interimară a Direcției Economiei și Atragerea Investițiilor, care a prezentat proiectele ce urmează a fi implementate în anul 2026.

În cadrul proiectului „Securitatea aprovizionării cu apă și sanitație în Moldova”, au fost menționate elementele de planificare strategică, scopul proiectului, principalele produse ale acestuia, precum și contribuția financiară a Consiliului Raional.

De asemenea, a fost prezentat proiectul „Istoria care ne unește”, pentru care au fost evidențiați partenerii implicați, obiectivele specifice și bugetul proiectului.

IV. Recomandări și propuneri

Pe parcursul audierilor publice dna Vicepreședintă Tatiana Seredenco a oferit cuvântul dlui Vladimir Lîsenco, reprezentant al Consiliului Raional pentru Participare Cahul. Acesta a solicitat o prezentare mai detaliată a particularităților bugetului pentru anul 2026, precum și elaborarea unei sinteze a recomandărilor înaintate în scris de către CRP Cahul (recomandările se anexează).

Domnul Pîslari Nicon, Vicepreședintele raionului Cahul a menționat despre importanța implicării managerilor Instituțiilor Medico-Sanitare Publice în proiecte de investiții pentru dezvoltarea centrelor de sănătate. De asemenea a explicat că propunerile de buget pentru anul 2026 pentru dezvoltarea drumurilor și gazificare vor fi repartizate pentru finalizarea lucrărilor deja începute.

Doamna Seredenco Tatiana a menționat că toate propunerile sunt înregistrate și vor fi analizate în grupul de lucru.

Au fost exprimate sincere mulțumiri pentru atenție.

Toată informația de la audierile publice a fost plasată pe site-ul Consiliului Raional Cahul: [www.cahul.md/transparența decizională/proiecte de decizii](http://www.cahul.md/transparența_decizională/proiecte_de_decizii) și poate fi studiată de fiecare doritor.

Președintele al ședinței audierilor publice

Pavel Groza

Secretar al ședinței audierilor publice

Liuba Ciobanu

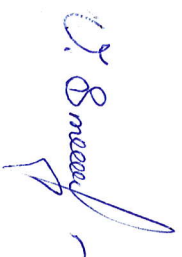
SINTEZA
 recomandărilor prezentate privind consultarea proiectului de decizie
„Cu privire la aprobarea bugetului raional Cahul pentru anul 2026”

<i>Conținutul propunerii, obiecției, recomandării</i>	<i>Autorul propunerii, obiecției, recomandării</i>	<i>Poziția autorului proiectului</i>	<i>Propunerile realizate</i>
1. Se recomandă ca în conținutul notei informative sa fie incluse explicit particularitățile care au stat la baza elaborării bugetului pentru anul 2026, precum și prezentarea priorităților strategice de dezvoltare socio-economică ale raionului.	Consiliul Raional Pentru Participare	În nota informativă este indicat că proiectul bugetului raional Cahul pentru anul 2026 s-a fundamentat pe „Particularitățile privind elaborarea de către autoritățile administrației publice locale a proiectelor bugetelor locale pentru anul 2026 și estimările pentru anii 2027–2028”, elaborate de Ministerul Finanțelor, (plasate pe pagina oficială a MF, care pot fi accesate la adresa: https://www.mf.gov.md/ro/buget/circulara-bugetara), care stabilesc politica bugetar-fiscală, relațiile interbugetare, limitele transferurilor de la bugetul de stat la bugetele locale, cerințele și particularitățile de elaborare și prezentare a proiectelor bugetare ale APL.	Se acceptă.
2. Avînd în vedere diminuarea prognozată a veniturilor proprii pentru anul 2026, se recomandă evaluarea posibilităților de suplimentare a acestora. În acest sens este oportună revizuirea contractelor de arendă și chirie eferente bunurilor imobile aflate în proprietatea Consiliului raional și utilizate în diverse activități economice,		1. Conform anexei nr.2 „Componenta veniturilor bugetului raional Cahul pe anul 2026” a proiectului de decizie de aprobare a bugetului pentru anul 2026, veniturile proprii constituie 284,1 mii de lei. Astfel, suma nu se propune spre micșorare, fiind la nivelul anului curent. 2. Referitor la plata pentru locațiunea bunurilor patrimoniului public: aprobat pentru 2025 constituie 664,4 mii de lei, în proiectul pentru anul 2026 se prevăd 832,8 mii de lei, cu o majorare 168,4 mii de lei.	Nu se acceptă.

		3. Revizuirea contractelor privind locațiunea bunurilor patrimoniului public se efectuează după aprobarea Legii bugetului de stat pentru anul următor (2026), conform anexei prin care se determină cuantumul minim al chiriei bunurilor proprietate publică. Concluzie: punctul 2 din recomandări fiind neîntemeiat.	Se va efectua la începutul anului 2026.
3.În contextul modificărilor legislative privind plata pentru terenurile aferente aflate în proprietatea Consiliului raional și utilizate pentru construcțiile date în arendă, maia procentuală aplicată anterior în formula de calcul a fost eliminată. Se recomandă recalcularea plăților aferente, stabilind o nouă maia în funcție de prioritățile legate de amplasarea și destinația terenurilor.		Bunurile imobile, terenuri și construcții ce aparțin în proprietatea Consiliului raional, nu sunt transmise în arendă persoanelor fizice sau juridice. Prin urmare, nu poate fi efectuat nici un recalcul al plăților.	Nu se acceptă.
4.Nota informativă trebuie să prezinte clar și argumentat alocațiile financiare prevăzute în bugetul pentru anul 2026 pentru implementarea Planului de dezvoltare strategică a raionului Cahul 2023-2030, aprobat al Consiliului raional, precum și pentru dezvoltarea Parcului Industrial.		Conform planului din acțiuni din Strategia de dezvoltare socio-economică a raionului Cahul 2023-2030, pentru anul 2026 se propun următoarele: - 28042,6 mii de le pentru renovarea infrastructurii drumurilor publice locale din raionul Cahul. - 2000,0 mii de lei destinate creșterii accesului populației raionului Cahul la serviciile de aprovizionare cu apă și de canalizare prin construcția apeductului magistral și a rețelelor interioare, pe traseul clusterului D, raionul Cahul. Asigurarea accesului la apă potabilă a cca 1604 gospodării, cu o populație de cca 4602 persoane, 24 ore din 24. Extinderea serviciului de alimentare cu apa si sporirea accesului populației raionului Cahul la apa potabilă de calitate prin sistem centralizat de alimentare cu apă, prin dezvoltarea și regionalizarea continuă, Clusterul D.	Se acceptă.

		- 2000,0 mii de lei pentru aprovizionarea cu gaze naturale a populației, instituțiilor publice, agenții economici. Continuarea construcției gazoductului magistral de presiune înaltă Cahul-Andrușul de Sus-Andrușul de Jos-Baurci Moldoveni – Zărnești-Paicu-Cucoara - Chircani – Larga Nouă - Larga Veche – Badicul-Moldovenesc - Rumeanțev-Doina - Iasnaia Poleana-Rumeanțev, tronsonul Rumeanțev, Doina, Iasnaia Poleana.	
5. Pentru o prezentare corectă și transparență a repartizării resurselor financiare destinate dezvoltării bazei tehnico- materiale a centrelor de sănătate teritoriale se recomandă elaborarea și aprobarea unui plan detaliat, cu măsuri clare și acoperire financiară.		Pentru susținerea financiară de dezvoltare a bazei tehnico- materiale a centrelor de sănătate teritoriale se propune 3550,0 mii de lei, ca cofinanțare a proiectelor investiționale finanțate din Fondul de dezvoltare al CNAM.	Se acceptă.
6. Pentru a consolida încrederea publicului și pentru a sprijini implementarea inițiativelor la nivel local se recomandă includerea în buget a unor surse financiare dedicate proceselor de bugetare participativă.		Introducerea în proiectul bugetului a mijloacelor financiare destinate proceselor de bugetare participativă este imposibilă, deoarece nu există inițiative concrete (proiecte, planuri etc.) către care aceste resurse financiare ar putea fi direcționate.	Nu se acceptă.

**Șefa adjunctă a Direcției, Șefa Direcției
elaborarea și administrarea bugetului**

Smeșnoi Valentina